

PRIM'AWLA TAL-QORTI ĊIVILI

IMĦALLEF

ONOR. CHRISTIAN FALZON SCERRI

Seduta ta' nhar it-Tnejn, 21 ta' Ġunju, 2021

Rikors Maħluf Nru: 187/2020

VELLA GROUP LIMITED

VS.

LOUIS CARABOTT

Il-Qorti:

1. Din hija sentenza finali dwar iż-żewġ talbiet mressqa minn Vella Group Limited kontra Louis Carabott;

Dahla

2. B'rikors maħluf imressaq fit-28 ta' Frar, 2020, il-kumpannija attriċi fissret li hija fadlilha tiegħu s-somma ta' €170,222.13 mingħand Louis Carabott, dovuta minħabba: (i) xogħol ta' bini; u (ii) self fuq l-idejn;

3. Billi skont il-kumpannija attriċi s-somma ta' €170,222.13 hija ċerta, likwida u dovuta u billi dejjem fil-fehma tal-kumpannija attriċi, l-imsemmi Louis Carabott m'għandux eċċezzjonijiet xi jressaq kontra din it-talba għall-ħlas, hija talbet lil din il-Qorti li:

«Tiddeċiedi din il-kawża bid-dispensa tas-smiegħ, għall-finijiet ta' l-Artikoli 167 sa 170 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta;

Tikkundanna lill-konvenut jħallas l-ammont ta' mija u sebgħin elf, mitejn u tnejn u għoxrin ewro u tlettax-il ċentezmu (€170,222.13), rappreżentanti bilanċ ta' xogħol ta' kostruzzjoni u self brevi manu li sar mis-soċjetà mittenti fuq inkarigu tal-istess konvenut.

Bl-ispejjeż u l-imgħaxijiet legali sal-jum ta' l-effettiv pagament, kontra l-konvenut li huma minn issa ngunti għas-subizzjoni tagħhom [sic].»

4. Għad li Louis Carabott ġiet notifikat bil-proċedura tal-pubblikazzjoni u tal-affissjoni skont l-**artikolu 187(3) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta**, huwa għażel li ma jressaq l-ebda nota skont l-**artikolu 170(1) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta** biex jikkontesta s-siwi ta' dawn il-proċeduri;
5. Hekk ukoll, l-imsemmi Louis Carabott għażel li ma jidhirx għas-smiegħ tal-21 ta' Ġunju, 2021 biex jgħarraf lill-Qorti jekk huwa għandux xi eċċezzjonijiet validi xi jressaq biex jikkontesta għat-talba għall-ħlas imressqa mill-kumpannija attriċi;

Fatti

6. John Mary sive Jimmy Vella bħala rappreżentant tal-kumpannija Vella Group Limited stqarr fl-affidavit tiegħu, li ġie mehmuz mar-rikors maħluf (ara paġna 5

tal-atti), li Louis Carabott għandu jagħti lill-kumpannija attriċi s-somma ta' €170,222.13;

7. Fl-istess affidavit, dan ir-rappreżentant itenni dak li hemm imniżżel fir-rikors maħluf, viz. li din is-somma li baqgħet ma tħallsitx minn Louis Carabott hija magħmula: (i) f'biċċa minnha minn xogħol ta' bini mwettaq mill-kumpannija attriċi fuq struzzjonijiet ta' Louis Carabott; u (ii) f'biċċa oħra minn self mogħti lill-imsemmi Carabott fuq l-idejn;

Konsiderazzjonijiet

8. M'hemmx għalfejn illi ngħidu li l-proċeduri sommarji (aktar magħrufa bħala l-proċeduri bil-giljottina), imsemmijin fl-**artikolu 167 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta**, huma minnhom infushom ta' natura eċċezzjonali għaliex dawn jitbiegħdu mill-prinċipju ġenerali tal-liġi li jrid li kawża għandha tinqata' wara li l-qorti tiegħu qies tal-provi u tas-sottomissjonijiet tal-partijiet kollha fil-kawża. Kemm hu hekk, fil-proċeduri bil-giljottina l-attur jitlob lill-Qorti sabiex hija tgħaddi għas-sentenza tagħha fuq dak li jiġi mressaq lilha mill-istess attur u dan mingħajr il-possibilità ta' kontroll min-naħa tal-parti mħarrka;
9. Għalhekk kif ingħad f'***Emmanuel Bonello v. I.T. Properties Limited*** deċiża mill-Qorti tal-Appell fit-12 ta' Diċembru, 2005, «*F'dawn iċ-ċirkostanzi l-Qorti tkun mgħobbija b'responsabbiltà akbar billi, mingħajr l-intervent tal-kontro parti, hu mistenni minnha li tilqa' t-talba kif proposta*»;
10. Il-liġi tagħti żewġ rimedji lill-imħarrek biex iwaqqaf il-proċeduri sommarji: (i) billi jqajjem permezz ta' nota li għandha tiġi ppreżentata fir-reġistru jew fl-udjenza, li l-proċedura bil-giljottina mressqa mill-attur, «*mhix regolari jew ma tgħoddx għall-kawż*»; jew (ii) billi jgħib prova *prima facie* li hu għandu eċċezzjonijiet tajba x'jagħti

- jew kontro-talba valida xi jressaq fil-mertu (ara **Carmel Cortis v. Paul Fenech**, Appell Superjuri tal-11 ta' Mejju, 2015);
11. Il-konvenut huwa ħieles li jinqeda b'dawn iż-żewġ rimedji flimkien biex il-proċeduri ma jibqgħux bil-giljottina u jimxu skont il-proċedura ordinarja;
 12. Jekk issir nota li l-proċedura mressqa mill-attur, «*mhix regolari jew ma tgħoddx għall-każ*» u din tiġi milqugħa mill-Qorti, allura ma hemmx għalfejn li dik il-Qorti tidhol fil-kwestjoni ta' jekk *prima facie* jidhirx li l-konvenut għandu eċċezzjonijiet tajba x'jagħti jew kontro-talba valida xi jressaq fil-mertu, għax f'dak il-każ il-Qorti għandha mill-ewwel tawtorizza lill-konvenut biex jippreżenta l-eċċezzjonijiet tiegħu, kif provdut fl-**artikolu 170(2) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta** (ara *inter alia Wings Couriers Ltd v. L-Avukat Dottor Leslie Cuschieri et nomine*, Appell Superjuri tas-16 ta' Frar, 2014);
 13. Fil-każ tagħna, skont riferata misjuba f'paġna 23 tal-atti, Louis Carabott ġie notifikat bil-proċedura tal-affissjoni fir-residenza tiegħu, fl-għassa u fil-Kunsill Lokali ta' F'Attard, fil-jum tat-18 ta' Jannar, 2021. Il-pubblikazzjoni fil-Gazzetta tal-Gvern saret fit-22 ta' Frar, 2021 (ara paġna 31 tal-atti), filwaqt li l-pubblikazzjoni fil-gazzetti, *In-Nazzjon* u *The Malta Independent* saret nhar il-Ħamis, 4 ta' Marzu, 2021 (ara paġna 29 tal-atti);
 14. Billi skont l-**artikolu 187(3) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta**, «*in-notifika għandha titqies li tkun saret fit-tielet jum tax-xogħol wara l-aħħar data meta tkun ġiet publikata jew minn meta tkun twaħħlet il-kopja, skont liema tiġi l-aktar tard*», in-notifika ta' Louis Carabott għandha titqies li twettqet nhar il-**Tlieta, 9 ta' Marzu, 2021**;
 15. B'żewġ ordnijiet mogħtija mill-Qorti fil-11 ta' Marzu, 2021 (ara paġna 24 tal-atti) u fl-20 ta' Mejju, 2021 (ara paġna 25 tal-atti), il-kawża tħalliet għall-ewwel smiġ għas-seduta tal-21 ta' Ġunju, 2021;

16. Minn meta twettqet in-notifika fid-9 ta' Marzu, 2021, Louis Carabott la ressaq nota biex jattakka r-regolarità tal-proċedura li trid tuża' l-kumpanija attriċi biex tinqata' din il-kawża; wisq anqas ma deher fis-smiġħ tal-21 ta' Ġunju, 2021 biex jipprova jikkonvinċi lill-Qorti illi huwa għandu difiża tajba biex ixxejjen it-talbiet attriċi;
17. Xi ngħidu però dwar iż-żminijiet li fihom suppost għandhom jinżammu l-proċedimenti sommarji?;
18. Skont l-**artikolu 169 tal-Kap 12 tal-Liġijiet** il-konvenut għandu jiġi jitharrek quddiem il-Qorti mhux aktar kmieni minn ħmistax-il jum u mhux aktar tard minn tletin jum min-notifika tar-rikors maħluf;
19. L-ewwel terminu tal-ħmistax-il jum ġie osservat f'dan il-każ, għaliex wara n-notifika tal-konvenut fid-9 ta' Marzu 2021, il-kawża spiċċat biex instemgħet għall-ewwel darba fil-21 ta' Ġunju, 2021. Mhux l-istess però jista' jingħad dwar it-terminu l-ieħor tat-tletin jum, għaliex minħabba ż-żewġ differimenti amministrattivi, ordnati *ex officio* mill-Qorti fil-11 ta' Marzu, 2021 u fil-20 ta' Mejju, 2021, il-kawża nstemgħet saħanistra tliet xhur wara n-notifika tal-konvenut;
20. B'daqshekk però, ma jfissirx li minħabba dan il-fatt, il-proċedura sommarja għandha titwaqqa';
21. Fil-verità, kien hemm żminijiet fil-passat, qabel l-emendi tal-**Att XXIV tal-1995**, fejn in-nuqqas ta' ħarsien ta' dawn iż-żminijiet kien joqtol il-proċediment sommarju u jeqilbu fil-proċediment ordinarju (ara *inter alia* **Saviour Cachia v. Boris Arcidiacono** deciża mill-Qorti tal-Appell fis-6 ta' April, 1987 u **Av. Victor Emanuel Ragonesi v. Helma mart Joseph Muscat Doublesin**, Appell Kummerċjali tat-23 ta' Jannar, 1991);

22. Madankollu, b'señh minn wara l-emendi tal-1995, il-pożizzjoni ma baqgħetx aktar hekk. Kemm hu hekk, fil-*proviso* tal-**artikolu 169** insibu li, «*fin-nuqqas ta' osservanza tad-dispożizzjonijiet ta' dan l-artikolu l-qorti ma għandhiex tiegaf timxi bi procediment sommarju speċjali iżda għandha tagħti dawk l-ordnijiet li jidhrilha xierqa biex id-drittijiet tal-partijiet ma jiġux preġudikati*»;
23. Bis-saħħa ta' din il-*proviso*, il-qorti tagħna aċċettaw u żammew ħajjin procediment sommarji: (i) kemm f'qagħdiet fejn il-kawża ġiet appuntata f'inqas minn ħmistax-il jum min-notifika, fejn il-konvenut kien deher fl-udjenza flimkien mal-avukat tiegħu biex jiddefendi ruħu (ara **Pauline Vella Moran v Paul Abela** deċiża mill-Qorti tal-Appell fit-30 ta' Mejju, 2008); (ii) kemm f'sitwazzjonijiet fejn il-kawża ġiet appuntata f'inqas minn ħmistax-il jum min-notifika u deher biss il-konvenut waħdu, mingħajr l-avukat, biex jiddefendi ruħu (**Mario Valentino et v Anthony Cassar** deċiża mill-Qorti tal-Appell fit-30 ta' Ottubru, 2009), u (iii) kif ukoll f'qagħdiet fejn il-kawża ġiet appuntata aktar tard minn tletin jum min-notifika tal-konvenut (ara **Banif Bank (Malta) p.l.c. v. Pierre Debono et**, deċiża dan l-aħħar mill-Qorti tal-Appell fil-25 ta' Frar, 2021);
24. L-aħħar sentenza msemmija, dik ta' **Banif Bank (Malta) p.l.c. v. Pierre Debono et**, tgħodd ħafna għax-xorta tal-każ li għandna quddiemna. Fiha ngħad hekk:

«L-ewwel terminu – ta' mhux aktar kmieni minn ħmistax-il jum – huwa fl-interess tal-imħarrek, biex ikollu għall-inqas dak iż-żmien biex iħejji d-difiża tiegħu jekk ikollu; it-tieni terminu – ta' mhux aktar tard minn tletin jum – huwa fl-interess tal-attur, biex ma jkollux jistenna aktar minn hekk biex jikseb sentenza jekk il-konvenut tassew ma jkollux eċċezzjonijiet xi jressaq. L-ewwel terminu – dak fl-interess tal-konvenuti – tħares u kien biss it-terminu fl-interess tal-attur li ma tħarisx. Ikun assurdu jekk issa l-attur ikompli jiġi penalizzat billi jitlef ukoll il-benefiċċju tal-proċedura sommarja speċjali, ladarba jekk kien hemm preġudizzju dan batieh l-attur u mhux il-konvenuti. Il-konvenuti

ma ġarrbu ebda preġudizzju u l-ewwel qorti rat li lanqas l-attur ma jġarrab preġudizzju li kien iġarrab li kieku ma titkompliex, mingħajr raġuni tajba, il-proċedura sommarja.»

25. Sewwasew fil-każ tagħna, Louis Carabott ma ġiex ippreġudikat għaliex il-kawża tiegħu ma nstemgħetx fil-11 ta' Marzu, 2021 u fl-20 ta' Mejju, 2021 iżda nstemgħet fil-21 ta' Ġunju, 2021, Jekk xejn, dan id-dewmien aktar kien ta' vantaġġ għal Louis Carabott, għaliex b'hekk huwa kellu aktar żmien biex iñejji ruħu biex jekk irid bl-għajjnuna ta' avukat jikkontesta dawn il-proċeduri;
26. Madankollu kif fuq ingħad, Louis Carabott baqa' passiv u m'għamel xejn biex jikkontesta t-talbiet tal-kumpannija attriċi;
27. Min-naħa 'l oħra, il-kumpannija attriċi m'għandhiex għalfejn tiġi ppreġudikata għaliex il-kawża nstemgħet għall-ewwel darba wara t-tletin jum imsemmi fl-**artikolu 169 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta**;
28. Għaldaqstant, f'ċirkostanzi bħal dawn, fin-nuqqas ta' kontestazzjoni min-naħa tal-imħarrek, din il-Qorti m'għandix triq oħra ħlief li tissokta billi timxi billi tilqa' t-talbiet tal-kumpannija attriċi, hekk kif jgħid u jrid l-**artikolu 170 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta**;
29. Fl-añħarnett, dwar l-imgħax mitlub mill-kumpannija attriċi, il-qorti tinnota li hija m'għandhiex ħjiel mill-atti tal-kawża, ta' meta l-obbligazzjoni tal-ħlas kellha tiġi esegwita. Kulma għandna fl-atti hija dikjarazzjoni maħlufa ta' rappreżentant tal-kumpannija attriċi, mingħajr fatturi jew dokumenti li jsostnuha, li hemm bilanċ ta' kreditu li huwa dovut mill-konvenut. Jiġi b'hekk, li fejn jidhrol l-imgħax, il-qorti ña tħaddem ir-regola msemmija fl-**artikolu 1141(2) tal-Kap 16 tal-Liġijiet ta' Malta** li tgħid li l-imgħaxijiet għandhom jgħaddu minn dakinnhar illi ssir sejha għall-ħlas b'att ġudizzjarju;

30. Fil-każ tagħna, ma jirriżultax mill-atti tal-kawża li l-kumpannija attriċi sejthet lil Louis Carabott b'att ġudizzjarju qabel ma fetthet dawn il-proċeduri biex huwa jhallas djunu u jhallas l-imgħax. Għalhekk huwa dan ir-rikors maħluf innifsu, li għandu jitqies bħala l-att ġudizzjarju għall-għanijiet tal-**artikolu 1141(2) tal-Kap 16 tal-Liġijiet ta' Malta**;

Deċiżjoni

Għaldaqstant għar-raġunijiet fuq imsemmija din il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi din il-kawża billi:

- i. **Tilqa'** l-ewwel talba tal-kumpannija attriċi biex tipproċedi għas-sentenza mingħajr smiġn skont l-**artikoli 167 sa 170 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta**; u
- ii. **Tilqa'** t-tieni talba tal-kumpannija attriċi u b'hekk tikkundanna lil Louis Carabott iħallas lil Vella Group Limited, is-somma ta' €170,222.13, bl-imgħax bit-8%, mid-data tan-notifika tar-rikors maħluf fid-9 ta' Marzu, 2021 sad-data tal-ħlas effettiv;

Tordna wkoll li l-ispejjeż kollha marbuta ma' dawn il-proċeduri, jitħallsu kollha kemm huma minn Louis Carabott.

Christian Falzon Scerri
Imħallef

Mary Josephine Musu
Deputat Reġistratur